

OPENBARING 2:12-17

12 ¶ Schrijf aan de engel van de gemeente in Pergamum:

"Dit zegt hij die het scherpe, tweesnijdende zwaard heeft:

13 Ik weet waar u woont, namelijk waar Satans troon staat. U bent mijn naam trouw gebleven en hebt uw geloof in mij niet verloochend, ook niet toen Antipas, mijn betrouwbare getuige, werd gedood in uw stad, waar ook Satan woont.

14 Maar enkele dingen heb ik tegen u: sommigen houden vast aan de leer van Bileam, die Balak liet weten hoe hij voor de Israëlieten een val moest opzetten, waardoor ze heidens offervlees zouden gaan eten en ontucht zouden plegen.

15 Zo is het ook bij u: sommigen houden op dezelfde manier vast aan de leer van de Nikolaiëten.

16 Breek toch met het leven dat u nu leidt, anders kom ik binnenkort naar u toe en zal ik hen met het zwaard uit mijn mond bestrijden.

17 Wie oren heeft, moet horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Wie overwint zal ik van het verborgen manna geven, en ook een wit steentje waarop een nieuwe naam staat die niemand kent, behalve degene die het ontvangt."

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

In onze complexe samenleving vragen steeds meer mensen zich af: wie ben ik? en wat heeft mijn leven voor zin? Is er iemand die in deze kille wereld en in dit grote heelal mijn leven betreft in een bezielde verband?

Het gevoel van ontworteld zijn, geen centrum en vast oriëntatiepunt kennen om vanuit te leven wordt nog het best gedekt met het woord identiteitscrisis.

Voor het eerst werd dit woord gebruikt in de tweede wereldoorlog toen psychiaters er achter kwamen, dat Amerikaanse soldaten aan het front zich in een onbekend land tegenover een onbekende vijand niet meer dan een legernummer en schietschijven voelden met alle depressie en drank van dien...

Wie ben ik? en wat is de zin van dit alles? was de overheersende vraag -een storing in de identiteit- die genezen moest worden door het gevoel van eigenwaarde weer terug te geven.

Het terugwinnen van de verloren eigenwaarde, dat lijkt ook door te klinken in de woorden gericht tot de gemeente van Pergamum: 'wie overwint zal Ik een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven welke niemand weet, dan die hem ontvangt'.

Woorden waarin in elk geval doorklinkt, dat er Iemand begaan is met ons leven, geïnteresseerd is onze persoon en dat terwijl in Pergamum dat alles lijkt te ontbreken.

Er wordt daar gezegd: "Ik weet waar gij woont, daar waar

'troon van satan' is' en de satan is juist degene die onze identiteit in een crisis wil brengen, ons onszelf doet verliezen; hij ontnemt mensen hun eigen wil, splitst persoonlijkheden, wordt wel de mensenmoorder van de beginne genoemd.

Wat werd er bedoeld met die troon van de satan?

Ik neem u even mee naar Pergamum.

Pergamum (Bergama) toen 120.000 inwoners, was bekend om zijn bibliotheek (200.000 rollen) en toen de papyrusimport werd verboden ging men daar op dierenhuiden schrijven -perkament- vandaar Pergamum.

Pergamum had net als elke andere Griekse grote stad een 'Acropolis' een hoge stad.

En op die Acropolis van 300 meter hoog stonden de tempels voor de goden en dat hele complex van tempels zal wel de troon van de satan zijn.

Ten eerste had je daar de witte tempel van Zeus wiens altaar (40x30m.) in deze eeuw is terug gevonden en te bewonderen is in het Pergamummuseum te Berlijn en nauw daarmee verbonden had je de Dionysiusstempel, de god van de wijn.

Verder had je beneden aan de heuvel een soort genezingscentrum -Asclepeion- waar priesters mensen van allerlei ziekten genazen (Esculaap) en nauw daarmee verbonden was er het kuuroord voor medische behandeling door hypnose en psychotherapie.

En in de derde plaats had je nog de tempels voor de keizerverering: men moest offeren aan de keizer omdat hij god was.

Waarom werd dit gehele complex nu zo onaardig 'troon van de satan' genoemd?

Wel omdat al die goden, Zeus, Dionsysius, Asclepius en de keizer zich tooiden met de titel: Redder/Verlosser, Geneesheer en dat was dezelfde titel die de christenen voor Jezus Christus gebruikten: Hij is de ware God en niet Zeus/Dionsysius, Hij was de ware Geneesheer en niet Asclepius; alleen Hem kon je mijn Heer en Mijn God noemen en niet de keizer als een sterfelijk mens

Christenen geloofden: alleen door Hem weet je je gekend zoals de opgestane Heer zegt tegen de christenen van Pergamum: Ik weet waar gij woont- in Hem vervreemdde je niet van jezelf, maar vond je jezelf, je unieke identiteit terug.

Hoe dat werd beleefd in de andere tempels? Ik loop de goden even na.

Het kenmerk van de verering van Zeus en de daar dicht tegenaan liggende Dionysuscultus was de roes, de dronkenschap en dat zie je vandaag ook in het gebruik van allerlei soorten verdovende middelen van alcohol, drugs, gokautomaten, internet.

Die roes is het genot van het ogenblik waarna je je in een gat voelt vallen; ze ontnemt je je persoonlijkheid waardoor je jezelf niet meer bent. Je blijft eenzaam achter.

Het kenmerk van de Asclepius-godsdienst was de genezing van zieken.

Maar om genezen te worden moest je wel geld hebben, want wie het niet had was ten dode opgeschreven en wie het geld wel had moest afwachten wat er uit het intakegesprek kwam: als men dacht de ziekte niet te kunnen genezen werd men gewoon aan het lot overgelaten.

Maar mocht je de kuur beginnen dan had men de pretentie jouw ziekte ook te kunnen genezen.

Boven de ingang van de tempel stond: 'in naam der goden, de toegang is verboden aan de dood' en wie dreigde te sterven in het Asklepeion werd subiet afgevoerd.

Zie je Asklepiusverschijnselen ook vandaag? wel er is een geweldig verlangen naar heling en gezondheid in onze samenleving

Op zich heel goed te begrijpen, we leven in een gestresste en eenzijdig op het verstand ingestelde-wereld waardoor veel mensen in de kreukels raken en de kerk heeft wat bij te dragen en trouwens heel wat in huis, maar je mag ook wel wat vragen stellen:

Ten eerste: kunnen we accepteren dat er zoiets als gebrokenheid is en dat we als mensen sterfelijk zijn?

Ten tweede: we moeten altijd de vraag stellen en het zoeken naar genezing: "blijf je mijzelf, de unieke mens, die ik ben?" en dat geldt voor grote ziekenhuizen waar men soms voor niet meer wordt aangezien dan voor de blindedarmontsteking van kamer 203, maar ook in relatie tot allerlei genezers, die voor je het weet je wil, dus je vrijheid en verantwoordelijkheid uitschakelen.

Ben je nog jezelf, dat was ook een vraag bij die keizerverering.

Keizer Octavianus had in 29 v. Chr. besloten, dat hem goddelijke eer toekwam als de "Augustus" en hij was het, die het volk als een totalitaire macht van de wieg tot het graf wilde beheersen.

De burger moest doen wat de Staat wilde en zijn geweten werd als waardeloos opzij gezet.

In zulk een klimaat kon de kerk niet leven getuige het feit in deze brief de martelaar Antipas, de getrouwe getuige wordt genoemd; hij werd gelyncht en als waardeloos weggedaan.

In zulk een klimaat verloochenden christenen hun identiteit: er waren die de leer van Bileam en van de Nicolaieten aanhingen en die leer kwam er waarschijnlijk op neer dat men dacht zowel God als de keizer te eren, van twee walletjes eten: een beetje God en een beetje...

Bekeer u, klinkt het dan...Kom je die keizercultus ook vandaag tegen.

Niet op dezelfde manier, maar wel opmerkelijk is dat heel veel mensen zich een nummer voelen in onze samenleving, een radertje in een grote machine, hun gevoel van eigenwaarde hebben ze verloren, men weet niet meer wie men is, want ja, je

bent toch product van tijd en toeval, weliswaar de hoogste trap van de evolutie, maar waar is de God die mij gewild heeft?

Dan is het goed te luisteren naar de brief aan Pergamum: "dit zegt Hij, die het tweesnijdend scherpe zwaard heeft".

Jezus Christus verschijnt daar bijna gelijkend op de keizer. Maar aan het slot lijkt Hij opeens te zijn veranderd in een Hogepriester.

'Wie overwint die zal Ik geven van het verborgen manna' -het manna dat in de ark werd bewaard- de verborgen dagelijkse voeding en: 'Ik zal hem een witte steen geven met daarop een nieuwe naam geschreven die niemand weet dan die hem ontvangt. Achter die woorden gaat de gestalte van de Hogepriester uit Israël schuil

Want die droeg in het OT het borstschild met de twaalf edelstenen op zijn hart, de twaalf stammen van Israël.

Hij droeg hun namen op het hart, dagelijks, maar in het bijzonder als hij een maal per jaar verzoening deed in het Heilige der Heiligen.

Jezus zegt eigenlijk: Ik ben de Hogepriester en Ik draag de namen van ieder mens op mijn hart, letterlijk de nieuwe naam, d.w.z. de naam, die het wezen van je persoon raakt en aangeeft wie je bent.

Jezus, de Hogepriester draagt ons op zijn hart, weet waar wij wonen en in welke tijd we leven, Hij kent ons en maakt ons tot wie wij zijn.

Die keizer in Rome kende zijn onderdanen niet, die zette zijn legioenen in als kanonnenvlees, Zeus en Dionysus brachten je in de roes en de verdoving en Asklepius schreef de mensen, die geen geld hadden en niet kon genezen, af.

En de mensen vragen: wie ben ik en waartoe leef ik?

Maar Jezus zegt: 'Wie overwint zal ik geven een witte steen met daarop een nieuwe naam geschreven'.

Valt er nog meer over die witte steen te zeggen?

Sommigen zeggen dat hierin ook meespreekt de medaille die overwinnaars bij sportwedstrijden ontvingen naast de krans en op die steen was dan de naam van organisator gegraveerd.

Op deze steen zou dan de naam van Christus staan.

Maar andere verklaringen zeggen dat er ook een ander beeld achter zit: Als de keizer aan ter dood veroordeelden gratie verleende dan gebeurde dat altijd met behulp van witte en zwarte stenen

De keizer liet dan een zak rondgaan met zwarte en witte stenen en wie de kleur wit had wist: ik ben gered, ik mag leven.

De kleur wit van de steen is de kleur van de vergeving en de reiniging.

Jezus belooft ons zo'n witte steen: gratie, reiniging en als er dan nog zo'n nieuwe naam bij staat dan betekent dat dat Hij niet rust totdat Hij ons heeft omgevormd tot de unieke persoonlijkheid die wij zijn zoals God ook Jeruzalem zal tooien met een nieuwe naam, d.i. zal maken tot wat het moet

zijn.

Bij het schrijven van elke naam zal Hij net als bij elke scheppingsdag zeggen: en zie het was goed, zeer goed, zo heb ik je bedoeld Kees, Brigitte, Hanneke, Leo....

De beste genezing van onze identiteitscrisis is: luisteren naar Degene, die ons gemaakt heeft.

Als ik naar een schilderij kijk en ik weet niet wat het voorstelt, dan zou ik met de schilder moeten gaan praten om achter de beweegredenen te komen.

God de ontwerper weet wie wij zijn: geen nummers, maar een uniek mens door Hem gewild.

Wat dat betekent voor ons christenen in het Pergamum van vandaag?

Dat we een persoonlijke boodschap verkondigen, op persoonlijke relaties gericht moeten zijn, dat we ons best moeten doen om namen te onthouden, trouw in de voorbeden.

Dat we laten merken, dat de kerk een plek is waar we geen verstoppertje spelen, voor elkaar niet en voor God niet, ons niet verschuilen achter maskers van correct geloof.

Maar een plek waar we elkaar echt kunnen ontmoeten, waar de priesterlijke zegen wordt gegeven, niet alleen voor je huwelijk, je ambt, maar ook in je ziekte.

Want Jezus Christus, zoon van God, Redder, Geneesheer.

Hij weet waar we wonen, Hij weet van onze sores en Hij is er op uit om nu al iets naar buiten te laten schijnen van wie we straks ten volle zullen zijn: De man en vrouw die God heeft bedoeld.

Wie overwint, d.w.z. wie zijn leven bouwt op Hem, zal dat merken.

Amen